

Preek Jesaja 40:1
- Schildwolde, 6 december 2020
- Kees van Dusseldorp
Voorbereiding Heilig Avondmaal

Thema: Maak je klaar voor de Heer.

votum en groet
Psalm 80:1,10
wetslezing
Gezang 168 Vader vol van vrees en schaamte
gebed
adventskaarsen
lezen; Jesaja 40:1-11
    Johannes 1:19-28
Gezang 48:1,4 (GK03) (Lof aan de God van Israël)
preek
Psalm 42:1,3,5
gebed
collecte He shall feed his flocks (Messiah)
Lied 439:1,2,3 Verwacht de komst des Heren
zegen

Broeder, zuster,

'Het is voorbij'.

Stel je voor dat Mark Rutte met zo'n boodschap zou komen.

Op een ingelaste persconferentie.

'Het is voorbij, lieve mensen. We hebben een medicijn voor de zieken, we hebben een vaccin voor de bevolking, we hebben een therapie voor wie ziek geweest is. Het coronavirus is overwonnen. Niemand zal meer Covid-19 krijgen. De maatregelen zijn niet meer nodig. Jullie kunnen weer aan het werk, de horeca kan weer open, je mag elkaar weer knuffelen, in de kerken mag weer gezongen worden.'

Kun je je voorstellen wat zo'n bericht met je doet? Het zou mij diep ontroeren. Voor mezelf en voor zoveel anderen. Jongeren, ouderen. Mensen in verpleeghuizen, in de zorg en in de horeca. Voor de gemeente en de kerkdiensten. Wat zou het een opluchting, een ruimte, een blijdschap geven. En wat zou het veel mensen in beweging zetten! Om elkaar weer op te zoeken. Om uitgestelde feestjes te vieren. Om op zondag weer naar de kerk te komen.

**

'Het is voorbij'. Nee, Mark Rutte kan dit nog niet zeggen. Want corona is nog niet voorbij. Maar hier in de kerk klinkt het wel. 'Het is voorbij'.

Als ik de kern van het christelijk geloof zou moeten samenvatten, dan kan ik het niet krachtiger en korter zeggen dan met deze drie woorden: 'Het is voorbij'. En dat zeg ik tegen jou als je kijkt en tegen iedereen die het maar wil horen: 'Het is voorbij.'

De eerste vraag is vermoedelijk: 'Huh, wat bedoel je? Wat is voorbij?' Nee, niet de coronatijd. En ook niet de tijd waarin we als mensheid veel problemen hebben. En ook niet de tijd waarin mensen ziek worden en ruzie maken. Maar wel voorbij is de tijd dat God afstand hield van zijn volk. Voorbij is de tijd van zijn oordeel. Voorbij is de tijd van het donker, het kwaad en de haat. Voorbij is de tijd dat we aan onszelf overgelaten zijn.

Jesaja leert mij dit te zeggen. Het is de ongelooflijke boodschap die Jesaja over Israël uitsprekt als profeet van God. 'Het is voorbij'. 'Troost, troost mijn volk hiermee' zegt God, 'dat het voorbij is.' Ik moet iets meer over deze profetie vertellen.

Voorbij is de tijd van de ballingschap. De tijd dat de Israëlieten niet in hun eigen land mochten wonen, maar als vreemdelingen zich moesten redden in het heidense Babel. De tijd dat de tempeldienst in Jeruzalem stillag. Dat er geen offers werden gebracht. geen feesten werden gevierd, geen liederen op het tempelplein werden gezongen. 'Het is voorbij.'

Maar dat is slechts de buitenkant. Die ballingschap, die verwoesting van de tempel, het waren gevolgen van de zonden en de afgoderij van Israël. Hun godsdienst was een buitenkant-verhaal geworden, hun geloof een van woorden zonder daden, hun tradities een leeg testament. Na honderden jaren van waarschuwingen had God een streep gezet. Had Hij zijn woning verlaten en zijn volk overgegeven aan hun eigen wijsheid.

Als Jesaja nu mag zeggen 'het is voorbij', dan betekent dat dat de straf van God gedragen is. Dat de Heer ervoor gekozen heeft om weer aanwezig te zijn en bij zijn volk te wonen. Het is voorbij, de breuk tussen de Heer en zijn volk is hersteld. De scheiding opgeheven. De Heer reikt zijn volk opnieuw de hand. Hij komt naar hen toe. Het is weer 'mijn volk' en 'jullie God'.

'Het is voorbij'. Als God naar je toe komt, dan is het voorbij. De ellende. De eenzaamheid. De afstand. De gebrokenheid. Want dan is de tijd van het oordeel voorbij. De tijd van de vervreemding. Waarin alles donker is. Dan breekt de tijd aan van Gods aanwezigheid. Van zijn zorg. De tijd die Jesaja zo prachtig beschrijft: Als een herder weidt Hij zijn kudde, zijn arm brengt de lammeren bijeen, hij koestert ze en zorgzaam leidt hij de ooien.'

Broeder, zuster, het is voorbij. Ook voor jou en voor mij. Dat is de geweldige boodschap die hier in de kerk wordt verkondigd. Wat we 'evangelie' noemen: het goede nieuws. De boodschap die hier elke zondag wordt verkondigd. En die we graag aan anderen willen doorgeven. Het is voorbij. De tijd van je gebondenheid. De tijd van je eenzaamheid. De tijd van de afstand tussen de Heer en jou.

** want het is volbracht

Hoe ik dat kan zeggen? Als er nog zoveel gebrokenheid is, er nog zoveel mis gaat, veel mensen nog zoveel onrecht en oneerlijkheid ervaren, we nog zo'n chronische afwijking hebben om het zonder God te doen? Is het dan wel voorbij?

Ja, het is voorbij. De opdracht die Jesaja geeft, is ook aan mij gericht. Dat ik jou en jullie moet troosten met het bericht dat het voorbij is. Ook ik weet mij zo'n vreugdebode, die de opdracht krijgt om op de bergen te gaan staan en tegen iedereen te zeggen: 'Hier is jullie God. God, de Heer, die genadig is, die trouw is, die rechtvaardig is, die zorgzaam is, die het kwaad bestraft, het onrecht rechtzet, het contact met jullie zoekt en goede belooft. Die je het eeuwig leven geeft! Het is voorbij, want het is volbracht.'

Het is trouwens niet alleen een opdracht voor mij. Maar ook voor jou. Om zo'n vreugdebode te zijn. Om de mensen te troosten met deze woorden: 'Het is voorbij, want het is volbracht'.

Ik zeg dat niet alleen omdat ik me persoonlijk aangesproken voel door de opdracht van Jesaja. Want dan rust mijn boodschap op mijn subjectieve ervaring. Ik zeg dit ook, omdat eeuwen na Jesaja, een speciale man dezelfde woorden op de lippen neemt. Johannes, die de mensen onderduwde in de Jordaan om hen voor te bereiden op de komst van de Heer. De tempelleiders vonden het een vreemde gast. En waren ongerust omdat hij heel veel volgers had, die zich door hem lieten dopen. Een officiële delegatie van de tempelleiders vraagt hem: 'Wie bent u?' Na enige heen en weer gepraat, zegt Johannes: 'Ik ben de stem die in de woestijn roept, maak de weg van de Heer recht, zoals de profeet Jesaja gezegd heeft. Want in uw midden is ondertussen de Messias aanwezig. Binnenkort gaat hij met zijn werk beginnen. Als Lam van God dat de zonde van de wereld wegneemt'

Het is de Messias, Jezus Christus, in wie de profetie van Jesaja compleet wordt vervuld. In wie de tijd van lijden en schuld, de tijd van zonden en oordeel wordt afgesloten. Omdat Hij de zonde op zich genomen heeft. Omdat Hij het oordeel gedragen heeft. Omdat Hij ziekte en dood heeft overgenomen. Omdat Hij uitriep aan het kruis: 'Het is volbracht'.

Dit is hét moment in de geschiedenis van de mensheid. Dat de Heer Jezus Christus het offer brengt en daarmee afrekent met macht van de zonde, de duivel en de dood. Met zijn sterven en opstanding is het voorbij. 'Het is voorbij, want het is volbracht.' Dat is de boodschap die in de kerk wordt bewaard en steeds weer wordt uitgesproken. Op allerlei manieren. Vanuit allerlei bijbelteksten. In allerlei verschillende omstandigheden. Steeds weer wordt hier gesproken over Jezus Christus. Wat is het heerlijk dat we volgende week het avondmaal mogen vieren. Waarin dat nog extra wordt onderstreept: Mensen het is voorbij, want het is volbracht. Het zijn geen loze woorden. Want wat God zegt is het enige dat uiteindelijk telt.

Natuurlijk, ik weet ook dat er nog restklachten zijn overgebleven. Ik weet ook dat er nog megaveel geleden wordt, dat de duivel met zijn stuiptrekkingen nog zoveel schade weet te veroorzaken, dat mensen doorgaan met het kapotmaken van elkaar en van de schepping. En toch zeg ik: er is iets veranderd: God heeft de afstand overbrugd, Hij heeft zich naar je toegewend en Hij wendt zich naar je toe. De Heer is gekomen, Hij zal komen en Hij is nu voortdurend bezig om te komen. Hij reikt je zijn hand om je thuis te brengen. Hij biedt je zijn vriendschap, zodat je nooit alleen bent. Hij bewijst zijn genade, en roept je op om zonder schroom bij hem te schuilen. Hij opent zijn hart, zodat jij met hem leven mag, nu al, maar later compleet zonder storingen.

'Het is voorbij, want het is volbracht.'

** maak je klaar voor de Heer

Jesaja heeft een ongelooflijke boodschap. Die haaks staat op de beleving van de joden toen. Het is voorbij, jullie ballingschap. De Heer komt weer terug. Johannes heeft een fantastisch bericht. De Heer is gearriveerd. Hij bevindt zich onder jullie. Het Lam van God dat de zonde van de wereld wegneemt. Ik mag dat zeggen, steeds weer: je zonden zijn vergeven, je gebondenheid is verbroken, het is voorbij, want het is volbracht.

Vind je het lastig om het te geloven? Omdat je er nog zo weinig van ziet? Omdat het alleen maar woorden lijken te zijn? Weet je: als iemand zegt: ik ben zwanger, zie het je het ook nog niet. Maar je treft wel je voorbereidingen. Als de koning zegt: ik kom volgend jaar koningsdag bij jullie vieren. Dan zie je er nog niets van. Maar je gaat er wel mee aan de slag.

Maak je klaar voor de Heer. Jesaja voegt aan zijn boodschap de oproep toe: 'Baan voor de Heer een weg. Ruim de blokkades op, die zijn komst in de weg staan. Leg bruggen aan over de kloven, maak tunnels door de bergen. Zodat niets de komst van de Heer tegenhoudt. Johannes de Doper getuigde van de komst van de Heer. En Hij doopte de mensen die hun zonden beleden, die schoon schip wilden maken om klaar te staan voor de Messias. Er is voorbereiding nodig.

Het geweldige nieuws is: 'Het is voorbij, want het is volbracht. God is naar ons toegekomen en komt steeds opnieuw naar je toe'. Daaraan zit dezelfde oproep vast: 'Zorg er nu voor dat je er klaar voor staat! Geef Hem ruim baan in je hart en je leven. Ruim de blokkades op, biedt je excuses aan voor je fouten, bekeer je van je verkeerde gewoonten, stop met je zelfgenoegzaamheid, eigenbelang en gelijk-willen-hebben en laat je invoegen in het werk van de Heilige Geest.'

Vanuit God is er geen belemmering meer. Hij komt naar jou toe en geeft je zijn liefde, die gegrond is in zijn heilig recht. Hij biedt je zijn eeuwige vriendschap. Maar heb je wel door, hoeveel filters en blokkades er bij jou zijn om Hem te ontvangen? Heb je er zicht op, wat jou belemmert om volop te genieten van de aanwezigheid van de Heer? Welke twijfels je toelaat, welke afgoden je dient, hoe groot je eigendunk is? Heb je in de gaten hoe groot de eeltlaag op je hart is door de teleurstellingen die je hebt meegemaakt, of hoe groot de vetlaag op je hart is door alle welvaart en voorspoed die je hebt gekend? Zit iets in de weg tussen God en jou? Ruim het op! Word je afgeleid van het leven met God? Doe het weg! Zit je vast in slechte patronen? Schud het van je af! Word je meegezogen door de wereld? Grijp zijn hand! Dat lijkt mij de opdracht om je voor te bereiden op de viering van het avondmaal volgende week. Maak je klaar om de Heer te ontvangen! Vraag hem om zijn Geest om je klaar te maken. Voor het eerst of opnieuw.

Stel dat Mark Rutte zou zeggen: het is voorbij met de coronacrisis. De opluchting, de ontroering, de ruimte, de blijdschap die dat geeft! Iets daarvan zou je ook kunnen ervaren als je in de kerk hoort: 'Het is voorbij, want het is volbracht. Er is vrede met God. De Heer deelt je bestaan. Verborgen, maar aanwezig. Hij verbindt zich aan je met zijn liefde, zijn genade, zijn kracht, zijn trouw.' Als dat geen diepe dankbaarheid geeft, is er reden om jezelf te onderzoeken. Of beter gezegd: om te onderzoeken wat de Heer eigenlijk tegen je zegt. Om stil te staan bij zijn ongelooflijke genade. Om je te realiseren dat het God de Heer zelf is, die gekomen is, komen zal, en steeds opnieuw naar je toekomt.

Troost, troost elkaar met deze woorden! Wees zo'n vreugdebode voor elkaar en voor anderen. Het is voorbij, want het is volbracht. Daarmee kun je vooruit. Want het woord van de Heer houdt altijd stand. Tot alle moeite voorbij is.

Amen